

Budapest, 9.15: 12.05: Cigány 17.10: A Ma- 17.40: Az or hangverse- rádió? 19.30: erájának elő- ldőjelzés, idő- a cigányzene, hangverseny, közreműködő- ék előadása. — Kassa 12.15 17.10: Zene- működik M- kesnő; 20.10 12.10: Gra verseny; 19.20 erájának elő- 5xx Daventry (ran) hangver- zúrkák; 22.40 15: Egy opera ázból. — Ró- zene; 20.45.

Budapest 9.15 Gramofonhang ne; 18.40: Rá Olasz nyelvök da hangverse- nyű zene. — Vita Keld köz- ranz Schmiéd usok hangver- Margit Skoda Svetska opera 19.15: Mozart közv. — 5 G. 18.30: Köny (bariton) és i) közreműkö

TESEK

lej, vastagabb hirdetés 5 lej kedvezmény tendő felleg portó bélyeg k díja 250 lej

készítőh

imece. A leg- öbb sajt a sch- oltoval il. — Hatás- romlandó ke- ény. Egger & Rt. vegyészeti Cluj. Ugyan apható a Sajt- és kéziköny- lel előzet- des- ellenében

iciképes

orszakmá- teljesen (ártas) azót zeresek.

atlapapír el- Uj Kelet k- talában.

CSÉFKESZTŐSÉG TELEFON 1-77
Éjeli telefon (nyomda) 2-02
KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-9
Str. Feron L. 9.

X évfolyam + 5. szám
1929 Március 13 Szerda
1689 év II. Adár 1

Dr. Ramaseter Róbert
Budapest
Nisztr 2. Il. 8.

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A Keren Hajjeszód építi az országot!

Aldozatok örvendő szívvel az ujjászülető Palesztina oltárán!

Ioanitescu távirata

A belügyi alminiszter táviratban közölte az Uj Kelettel, hogy megindította a vizsgálatot a zsidóverő sziguranca-tisztviselő ellen

Alapjában véve nem világrengető dolog. A nyugati államokban, ahol a sajtónak megvan a kellő becsülete, minden nap előfordul az ilyesmi. Nálunk azonban lapelre kívánczik ez az eset. Az Uj Kelet három-négy nappal ezelőtt vezércikket írt egy Bindea nevű kolozsvári sziguranca-tisztviselő viselt dolgairól, aki pusztán kedvtelésből éjnek idején zsidókat vert az uccán. A cikk végén egyenesen Ioanitescu belügyi alminiszterhez fordultunk azzal a kérdéssel, vajjon nem látná-e helyesnek, hogy az ilyen magarót megfélelmező tisztviselőt megszabadítsa az államtól és a nagy közönséget.

Öszintén megvallva, amikor leírtuk a kérdést, nem nagyon bíztunk benne, hogy választ is kapunk rá. Az utolsó tíz év alatt annyi ilyen kérdést és nyílt levelet intéztünk a hatalmasokhoz annyi sok panaszt és keservet szuntunk el a beüszlopok fekte könnyeivel, de még egyetlen esetben sem kaptunk konkrét feleletet kérdéseinkre. Pusztába elhangzott kiáltás volt a szavunk és az ilyen kérdéseket már úgy tettük fel, ahogy a szónoki kérdéseket szokták feltenni, a melyre nem várnak választ. Az újságírói kötelesség diktálta újra és újra ezeket a kérdéseket, hogy legalább mi szabadítsuk meg a lelkiünket a reá nehezedő nagy felelősség terhe alól. Hiszen az újság és az újságíró a nagyközönség újság lelkismerete, fájdalomnak és örömetnek hűsleges megszólaltatója, érzékeny szeizmográf, amely a legkisebb érzéshullámra is reagál. Mi tehát fáradhatatlanul intéztük továbbra is kérdéseinket a hatalmasokhoz és bevalljuk ezek a kérdések nem mindig voltak a lekérdeltesebbek.

Igy kerdeztük meg multkor vezércikkünkben a belügyi alminisztert Bindea sziguranca-tisztviselő esetéről. És ime, alig néhány nappal a cikk megjelenése után táviratot kaptunk Bukarestből, amelyet érdemesnek tartunk itt eredetiben, szövege szerint leközölni.

„Medactia zarului Uj Kelet

Cluj.

Nr. 16443—1929

„Am ordonat ancheta cerula de Dos prin zarului Uj Kelet asupra agentului Bindea dela siguranta Cluj prin Dl. Inspector general de siguranta Corneliu Sava tar rezultatul vi se va comunica la timp.

Subsecretar de stat la interne D. R. Ioanitescu.”

Magyarul ez a távirat azt jelenti, hogy Ioanitescu belügyi alminiszter az Uj Keletben megjelent cikk alapján megindította Bindea sziguranca-tisztviselő ellen a vizsgálatot. A vizsgálat levezetésével Corneliu Sava szigurancafőinspektort bízta meg. A miniszter a vizsgálat eredményéről értesíteni fogja az Uj Keletet. Ha Ioanitescu miniszter távirata örömmel és elégtellettel tölt el bennünket, táviratból sem a kielégített hiúság kell fel bennünk ezt az érzést, hanem az a mely-

roható változás, amelyről ez a távirat tanúságot tesz. Ime az első fecskel Tíz év óta az első kérdés, amely nem pusztán hangzott el, hanem amelyre feleletet is kap a sajtó. A Maniu-kormány uralomreptéseivel tehát mégis történt valami változás a kormányzás szellemében. Az ilyen gesztusok, mint Ioanitescu miniszter távirata, amely, mint mondtuk, önmagában véve nem valami rendkívül eset, mégis azt a jóleső érzést kel- tik fel a nagyközönségben, hogy nincs úgy kiszolgáltatva a hatalom önkény- nek és a felelőtlen elemek garázdálkodásainak, mint eddig, mert van végre fül,

amely meghallja a panaszos hangokat, van végre fórum, amely reagál arra, ha valahol sérelmi esett a törvényességen és a renden.

Ez a távirat azt bizonyítja, hogy az ország élén ma olyan kormány áll, amely ismeri és méltányolja azt a hivatást amely a közélet megtisztítása terén a becsületes sajtóra hárul. A becsületes sajtó mindenütt segítő társa és kiegészítője a jó és igazságos kormányzatnak. Mert mindkettő létjogosultsága egyazon forrásból fakad: a nagyközönség és a széles tömegek érdekeinek szolgálatából. Az a sajtó és az a kormány, amely csak egy szűkebb klikk, vagy érdekeltség szolgálatában működik, nem állhat hivatala magaslatán az élő anachronizmusként haladott korunkban. Ilyen anachronizmus volt a liberálisok tízéves uralma. Ioanitescu miniszter táviratát tehát mint a kormány és a sajtó egészséges együttműködésének első tünetét üdvözöljük.

Szeretnők azonban, ha ez a távirat nemcsak elszigetelt jelenség lenne, hanem a konkrét tettek sora követné azt. Szeretnők, ha a kormány felelős tagjai csakugyan azzal a figyelemmel kísé- nék a sajtó és nem utolsó sorban a kisebbségi sajtó megnyilatkozásait, a mely ennek a sajtónak kijár. Egy-egy újságicikkből néha alaposabb és objektivebb információkat szerezhet az államférfi, mint sok szürke, hivatalos ak- tákból. Mert a sajtó és az újságíró a legelevenebb kontaktusban van az élet- tel, közvetlenül benne él az események ritmusában és — a sajnálatos kivételek- től eltekintve — hűséges, megveszteget- hetetlen krónikása ezeknek az esemé- nyeknek.

Hinni akarjuk, hogy a Maniu-kor- mány új szelleme ezen a téren is egész- séges gyümölcsöket fog teremteni. Ami pedig a Bindea-esetet illeti, — érdeklő- déssel várjuk a vizsgálat eredményeit.

Március 25-ikén dől el Maramaros és Bukovina közvetlen vasutjának sorsa

Ha a prágai konferencián megegyezés jön létre, még a nyáron megkezdik az új vasutvonal építését

(Cluj-Kolozsvár, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet állandóan napirenden tartotta a nyomorgó Maramaros egyik legégetőbb kérdését, a Bukoviná- val való közvetlen vasúti összeköttetés ügyét, amely hosszú évek vajudása után a maramarosi képviselők és szenátorok kezdeményezésére, valamint Mironescu külügyminiszter személyes intervenciójára határozott lépésekkel közeledik a megvalósulás felé. A külügyminiszter varsói tárgyalásai, mint annakidején

megirtuk, azzal az eredménnyel jártak, hogy a lengyel kormány elvben hozzájárult a közvetlen vasutvonalak lengyel területen való áthaladásának engedélyezéséhez, amiről a két állam külön egyezményt fog megkötöni.

Ezzel a megegyezéssel azonban a terv megvalósításának útját álló nehézségeknek csak egyik része jutott megoldáshoz, mert a tranzitvonalnak Visóvölgy állomástól Icsani állomásig csehszlovák területen kellene áthaladnia és így a prágai

kormány hozzájárulása is szükséges. A román kormány kívánságára ebben az ügyben március 25-ikén nemzetközi konferencia lesz Prágában, amelyen részt fognak venni Románia, Lengyelország és Csehszlovákia delegátusai, hogy végleges megoldáshoz juttassák ezt a fontos és sürgős problémát. Amennyiben a prágai konferencia eredményre vezet, még a nyáron megkezdik az új vasutvonal építését.

A minisztertanács a pénzügyminiszter engedélyéhez kötötte a külföldi kölcsönajánlatok perfektuálását

Báró Kornfeld Móric a román-magyar pénzügyi kapcsolatok kimé- lyítéséről tárgyal Bukarestben. Ma állapítják meg a lakbértörvény végleges formáját

(Bucuresti-Bukarest, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtti minisztertanács volt, amelyen Madgearu ismertette a bányatörvény alapelveit, amelyet a kamara elé fog terjeszteni a mai napon. Azután a kadrlateri telepések ügyét tárgyalta a kormány és elhatározta, hogy segítséget fog nyujtani hogy az ottani telepések megszervezhessék gazdálkodásukat.

Junian igazságügyminiszter közölte, hogy holnap a minisztertanácshoz be fogja terjeszteni a lakbérleti törvényjavaslatot. Tekintettel arra, hogy az állam, a törvényhatóságok és a köz- ségek részére számos kölcsönajánlat érkezett, a kormány úgy határozott,

hogy mindezeket a pénzügyminiszteri- umnak kell felülvizsgálnia és engedé- lyeznie.

Az egyesülési ünnepekre vonat- kozólag a kormány jóváhagyta a kikül- dött miniszteri bizottság által benuta- tott programot.

A minisztertanács folyóügyek intézé- sével ért véget

(Bucuresti-Bukarest, március 12. Az utóbbi 8—10 napban végre teljes in- tentzással megindult a külföldi tőke előfolyama Románia felé. A kormány napról-napra kapja a legkülönbözőbb kölcsönajánlatokat. Ma is több német pénzember érkezett Bukarestbe, akik

különböző kölcsönajánlatokat tettek. A németek az állami vállalatok részére anyagokat és gépeket kívánnak szállí- tani. A kormányhoz egy amerikai kon- zorciumtól is ajánlat érkezett új petró- leumvezeték építésére Ploestitől Kon- stancáig. Az ajánlat 400 millió lejről szól.

Még nagyobb jelentőségű esemé- nyek kell elkönyvelnünk azt, hogy né- hány nap óta Bukarestben tartózkod- dik báró Kornfeld Móric, a Magyar Állam Hitelbank vezérigazgatója, aki beható tárgyalásokat folytat román pénzügyi körökkel a magyar-román pénzügyi kapcsolatok kiszélesítéséről.

Két hónap múlva elkészül a kisebbségi törvény, de csak ősszel kerül a parlament elé

A miniszterelnök kijelentette, hogy a kisebbségi statútumok szentesíteni fogják a zsidóság jogait is. Kinevezték a javaslat előkészítő bizottságát. Junius elsejéig hosszabbítják meg a parlament ülészeit

(Buenresti-Bukarest, március 12. Az Uj Kelet tud. Az alkotmány értelmében a törvényhozó testületet rendes ülészeke március 15-ikén bezárul. Tekintet tel arra, hogy a kormány még több nagyjelentőségű törvényjavaslatot akar sürgősen megszavaztatni, csütörtökön délután egy a kamara, mint a szenátus ülésén fel fogják olvasni a régenstanács dekretumát, amely a parlament ülészeit junius elsejéig meghosszabbítja. A megszavazásra váró törvényjavaslatok közül a kormány még a husvéti vakáció előtt tető alá akarja hozni a bányatörvény reformját és ennek érdekében, ha szükségesnek fog mutatkozni, a parlament naponta két ülést fog tartani.

A kisebbségi törvény már csak az őszi ülészekeben kerül a parlament elé. A Zsidó Parlamenti Klub szokásos havonkénti konferenciáján, amely a napokban folyt le, Landau képviselő közölte, hogy a zsidó kisebbséget érdeklő több kérdésben interveniált Mannu miniszterelnöknel, aki az audiencia során kijelentette, hogy

a kisebbségi törvény nem kerülhet parlament elé a jelenlegi ülészekeben, hanem csak ősszel fogják megszavazni

A miniszterelnök még hozzátette, hogy a kisebbségi statútumok rendezni fogják a zsidóság jogait is.

A kisebbségi törvény jegyében jött létre a kormánynak azon elhatározása is, hogy a közigazgatási törvény tervezetéből törli azokat a részeket, amelyek a kisebbségi nyelvhasználatra vonatkoznak. Maninuk az a véleménye, hogy

a kisebbségi kérdést egységesen és az egész problémát magába ölelően kell külön törvénnyel megállapítani

olyanformán, hogy az egyrészt kielégülse az érdekelt feleket, másrészt, hogy mintának szolgálhasson mindazon államok részére, amelyekben a kisebbségi kérdés megoldása aktuális.

A kormány már ki is jelölte azt a bizottságot, amely a kisebbségi kódexet lesz hivatva összeállítani. A bizottság elnöke Vaida-Voevod belügyminiszter, a bizottság tagjai között pedig helyet foglal Gafencu külügyi államtitkár és

Vinea képviselő, a Carentul ismertető publicistája, akik most érkeztek vissza Genfből, ahová főként azzal a megbízással küldték őket, hogy a kisebbségi probléma nemzetközi vonatkozásait tanulmányozzák.

Vaida belügyminiszter az adatgyűjtés munkáját már régen megkezdte és a

mult héten felhívta a kisebbségi pártok vezetőit, hogy állítsák össze követeléseiket és készítsenek törvénytervezeteket.

Azokat a kívánásokat, amelyek az állam érdekeivel összhangba hozhatók, a bizottság feltétlenül figyelembe veszi

és két hónapon belül elkészíti a kor-

mány törvénytervezetét, amelyet a jelenlegi parlamenti ülészeke végén már nyilvánosságra is hoznak.

A jövő parlamenti szesszió legfontosabb anyagát a kisebbségi kódex fogja képezni. Vaida-Voevod tegnap kijelentette, hogy a sürgős megoldás hiva, mert a kormány egyik legfontosabb feladatának tekinti az ország összes népeinek a megelégedését. Ellentétben az eddigi kormányokkal, amelyek felületesen és könnyedén kezelték ezt a kérdést, neki az a véleménye, hogy a kisebbségi probléma közmegegyezésre való megoldása hihetetlenül nehéz, de a kormány becsületesen és jó szándékkal elteleve mégis meg fogja kísérelni az igazságos megoldást.

Calles általános offenzívát kezd a mexikói felkelők ellen

Berlin, március 12. A Wolff távirati iroda mexicó-cityi tudósítója közli, hogy a kormány hivatalos jelentést adott ki, melyben jelenlik, hogy Aguierra tábornok felkelőcsapatát szétszörték és részben foglyul ejtették. A felkelővezér megmaradt katonáival a hegyek közé menekült Calles tábornok, volt köztársasági elnök, hadügyminiszter áttette főhadiszállását Camtasba, ahonnan a vasúti

vonalak helyreállítása után általános offenzívát kezd Torreon városa, az északi felkelők főfészke ellen.

London, március 12. Newyorki jelentés szerint a mexicói kormánycsapatoknak már a közeljövőben tízezer fegyvert, számos gépfegyvert és tíz millió darab éles patron szállításnak. A mexicói kormány rendelt bombavető repülőgépeket is s ezeket a long-islandi gyár szintén sür-

gősen munkába vette.

Az „United Press” megállapítja, hogy a mexicói hadihelyzetről egymásnak ellentmondó jelentések érkeztek aszerint, hogy a felkelők által megszállva tartott helyekről, vagy a kormányhoz hű városokból érkeztek. A távirati iroda ezért fenntartással továbbítja azt a hírt hogy több kormányhű tábornok most újabbban a felkelőkhöz pártolt volna át.

Három korszakalkotó új technikai találmány

Új típusú repülőgépet, olcsó beszélőfilm-készüléket és oldalirányban mozgásba hozható autót találtak fel

Páris, március 12. A technikai civilizáció szédületes iramában három új nagy találmány kelt fel az érdeklődést. Mindhárom találmány korszakalkotó jelentőségű s alkalmas arra, hogy új irányt szabjon a technikai kultúra fejlődésének.

Az olasz légügyi minisztérium és a hadügyminisztérium kiküldöttei jelenlétében Izacco olasz mérnök tegnap a repülőtéren bemutatta Helikogil nevű repülőgépet. A repülőgép abban különbözik az eddigi típusú gépektől, hogy a felső felüle éles íves fémoszlop áll 4 kis szárnyal. Ezeket külön motor hajítja, ugyszintén a gép hosszúsági irányban való tovahaladá-

sakor, a szárnyrendszer motorjától független motorok viszik előre az új típusú gépet. A Helikogil csaknem teljesen függélyes irányban képes a levegőbe emelkedni, sőt egyhelyben lebegni is. A kísérlet jól sikerült. Valószínűnek tartják, hogy a kormány meg fogja vásárolni a szabadalmát.

London, március 12. Hosszas kísérletezés után sikerült a legújabb találmány k felhasználásával a beszélőfilm vetítőkészülékét bámulatos olcsóvá tenni. A készülék könnyen szállítható, bármely helyiségben elhelyezhető és üzemben tartása is a legminimálisabb összegbe kerül. Az új

konstrukciónak annál nagyobb a jelentősége, mert az eddigi amerikai beszélő filmkészülékek körülbelül négyezer fontos áráikkal nem váhathaták tömegcikkekké, ami az angol apparátus révén most már lehetővé válik.

London, március 12. A lapok közlése szerint Amerikában feltalálták az oldalirányban mozgásba hozható autót. A találmánynak nagy a jelentősége abból a szempontból, hogy a világjárások forgatagában időt lehet megakarítani az oldalt is haladni tudó gépkocsikkal előzés útján. Így állítólag megszabadulhatnak a gépkocsik utasai a hosszú várakozástól.

A szakértői konferencia minden tagja szükségesnek tartja a jóvátételi bank felállítását

Páris, március 12. A jóvátételi szakértői konferencia ma délelőt 11-től 1 óráig plenáris ülést tartott, amelyen az angol, francia, német és olasz fődelegátusok egybehangzó véleményei alapján kimondották, hogy a nemzetközi pénzügyi intézet létrehozását szükségesnek tartják és ennek érdekében szót fognak emelni. Stamp angol fődelegátus rámutatott arra, hogy a pénzügyi intézetnek nem kizárólag a háború után keletkezett pénzügyi problémák megoldása a feladata. A konferencia ezután albizottságot alakított a pénzügyi intézet részére toke-szerzés biztosítására. Az albizottság a szerdai plenáris ülésen beszámol a ma délután már el is kezdett albizottsági munka eredményéről.

Francia gazdasági körökben is általános a vélemény, hogy a pénzügyi intézet szorítkozhatik kizárólag a jóvátételek intézésére, hanem ügykörét ki kell szélesítenie.

Páris, március 12. A Le Temps szo-

rint kifogások is hangzottak el a szakértői konferencián a központi jóvátételi pénzügyi intézet ellen. Elsősorban említenő ezek közül az az aggodalom, hogy egy ilyen intézmény, amely a jóvátételeket és a szövetséges adósságokat kezeli, tehát több mint húszmilliárd dollárt, nem fog olyan hatalmat jelenteni, amely kellemetlen lehet a kormányoknak.

Páris, március 12. A Le Petit Parisien beavatott helyről azt a hírt közli, hogy a hatalmak szakértőinek jóvátételi annuitási követelési összege és a németek által felajánlott összeg között még mint

egy egymilliárd márkás differencia van. A tárgyalások természetesen tovább folynak és minden valószínűség szerint megegyezéssel fognak végződni.

— Vereg diáktüntetés Primo de Rivera palotája előtt. Madridból jelentik. A sztrájkoló diákok tegnap heves tüntetést rendeztek Primo de Rivera diktátor palotája előtt. A rendőrség felvonult, hogy a tüntetőket szétkergesse. A diákok azonban ellenálltak. Heves küzdelem fejlődött ki. A rendőrök fegyverüket használták. Két diák meghalt, sokan megsebesültek.

Rádiózik? Jár operába?

akkor nem nélkülözheti a legújabb

Operaismertetőt

Az opera és zeneirodalom remekműveit lényegesen ismerteti és nagyszámú kottapéldánnyal illusztrálja.

Eddig megjelent:

Gounod: Faust	ára 34.—
Wagner: Lohengrin	„ 34.—
Bizet: Carmen	„ 34.—
Verdi: Aida	„ 34.—
Puccini: Turandot	„ 34.—
Erkel: Bánk bán	„ 34.—
Mozart: Figaro lakodalmá	68.—
Poldini: Farsangi lakodalm	„ 34.—
Leoncavallo: Bajazzók	„ 34.—
Thomas: Mignon	„ 34.—
Erkel: Hunyadi László	„ 34.—
Puccini: Tosca	„ 34.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

URANIA Noszty fiu esete

Főszerepben: Ivor Novello, Evelyn Holt, Verebes Ernő, Székely Ibolya. — Monopol Thalafilm.

Tavaszi ruhák festése, tisztítása megkezdődött Czinknél Cluj.

Szatmári feljelentés alapján Érmihályfalván feltartóztatták és megmotozták a hazautazó ujfehértói főrabbit

A kinos incidens új zavarokkal fenyeget a hitközségi háborúságban. A besz-din megkezdte a tanukihallgatásokat

(Satmári feljelentés, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A satmári nagy hitközségi pernek újabb kinos szenzációja van, amely könnyen felbuzulással fenyegetheti azt a viszonylagos egyensúlyt, amely a besz-din tárgyalásainak időtartalmára az ortodox hitközség két szembenálló tábora között létrejött. A legújabb botrány szenvedő hőse Rosenberg Saul ujfehértói főrabbi, aki a besz-din tárgyalásán tudvalevőleg igen energikusan kell védelmére a hitközség többsége által elismert hivatalos vezetőségnek, illetve Freundék szabálytalanságai ellen kell ki. A harciaságig igazságszerető főrabbinak

az elmúlt héten volt már egy kellemetlen incidense a Freund-párt egyik fanatikusával,

Weisz Kálmánnal, aki nyílt uccán szidalmakkal és fenyegetésekkel próbálta megfélemlíteni. Az újabb eset a következő:

Rosenberg Saul főrabbi csütörtökön éjjel haza akart utazni Magyarországra, hogy a szombatot otthon tölthesse. Amikor a satmári vonat befutott Érmihályfalva határállomásra, egyik határrendőrségi tisztviselő nyitott be abba a fülkébe, ahol Rosenberg Saul tartózkodott és a főrabbi legnagyobb meglepetésére felszólította, hogy kövesse az irodába.

Rosenberg Saul főrabbi hiába hivatkozott arra, hogy szabályszerű utlevél van

és így a határrendőrségnek nem áll jogában öt utjában feltartóztatni, a hivatalos helyiségben kihallgatás alá vették, majd minden tiltakozás ellenére személyi motozást hajtottak végre rajta. A motozás eredménye láthatólag meglepte a határrendőrségi közeget is, mert mindössze ezer pengőt találtak a főrabbinál, akinek

erélyes sürgetésére végül közölték vele, hogy egy satmári feljelentés alapján voltak kénytelenek a vonatról leszállítani.

A feljelentés azt a vádat tartalmazta Rosenberg Saul főrabbi ellen, hogy a törvény által megengedett összegnél több pénzt akar átvinni Magyarországra. Feltevődött, hogy a motozás negatív eredménye ellenére a főrabbit tovább is zaklatták és csak pénteken délután engedték szabadon. A különös eset, amelynek minden valószínűség szerint meg folytatása lesz, Szatmáron hihetetlen felháborodást keltett, mert közelfekvőnek tartják az a

— Az angol trónörököszt ideiglenesen régens-joggal ruházzák fel, Londonból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a minisztertanács legutóbbi ülésén, a közzé tett választásokra való tekintettel, elhatározta, hogy javaslatot terjeszt be a parlament elé, mely szerint György király lábbadozásának idejére a jelenlegi államtanács helyébe a trónörököszt bízzák meg teljhatalmu régensi jogokkal. Ez a határozat — teszi hozzá a hivatalos jelentés — nem jelenti azt, hogy György király állapotában kedvezőtlen változás állott volna be. Ellenkezőleg, a király állapotában tartós javulás mutatkozik s ha az időjárás kedvező marad, orvosai megengedik neki, hogy a következő napokban néhány órát a kertben sétálhasson. Az idei nyárra azonban az orvosok még teljes nyugalmat írtak elő az uralkodónak, mert csak ebben az esetben tudják garantálni teljes felgyógyulását.

felvételt, hogy talán az egyik bulzó Freund-párti akart a hitközségi vezetőségi párt tiszteletreméltó ügyvivőjének és választott bírájának kellemetlenkedni.

A hitközségi per érdemi részében örökös névum az, hogy a besz-din szükségesnek talalta és el is rendelte a tanukihallgatását. Először a besz-din Davidovics hitközségi jegyzőt hallgatta ki, akinek arra a kérdésre kellett válaszolnia, hogy az első rabbiaválasztásnál miért vettek fel a listába 140 olyan szavazatot,

amelyek gyakorlóit nem fizették ki a kulluszadójukat és 59 ezer lejtel hátralékban voltak a hitközséggel szemben. A kérdésre a tanu azt a felvilágosítást adta, hogy

a hátralékos hitközségi tagok helyett Freund József 30 ezer lejt deponált a választások előtt egy satmári bankban

a hitközségi adóhátralék garantálására, ezt az összeget azonban a választás után visszavette a bankból.

Akik egy hétig várakoznak, hogy színházjegyet válthassanak

— Berlin, március 12. — A Nachtausgabe oslói jelentése szerint a norvég főváros lázas izgalommal készül a dík Olaf norvég trónörökös és Márta svéd hercegnő esküvőjére. Az esküvő alkalmából az oslói nemzeti színházban diszleadás lesz, amelynek jegyeit egy hét múlva kezdik árusítani. Az érdeklődés az előadás iránt oly óriási, hogy, már a vasárnapra várható éjszaka közel száz ember sorakozott fel a nemzeti színház főkapuja előtt, hogy még kellő időben jusson a pénztárhoz és megvásárolhassa jegyét. A vasárnap folyamán a tömeg 300-ra növekedett

úgy hogy a rendőrség este kinyitotta a főkaput és beengedte a tömeget az előcsarnokba, ahol az emberek azonnal berendezkedtek az egyheti várakozásra. Voltak, akik tábori ágyat is hoztak magukkal, nem is szólva arról, hogy mindenki jókora csomag élelmiszerral jött el.

A várakozók nagyrésze soffőr és munkásember, van közöttük azonban több prémbundás hölgy is. A rendőrség intézkedéseket tett, hogy a várakozók leválthatassák magukat és sorszámokat osztott ki. A diszleadás március 20-án este lesz.

Egy kolozsvári nyomdász nagyjelentőségű találmánya

Többszínnyomású kézisajtót megvette egy amerikai gyár

(Cluj-Kolozsvár, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy kolozsvári nyomdász ritka érdekességű sikert ért el Amerikában, ahol szabadalmaztatták és az egyik gépgyár meg is vásárolta a nyomdaiparban nagyjelentőségű találmányát. Szabó Elek, aki kolozsvári nyomdákban tanulta ki mesterségét, gépmester, évek óta dolgozik azon, hogy többszínnyomású amerikai kézisajtót szerkesszen. A nyomdatechnikában az ilyen gépek már évtizedek óta érzik hiányát, mert a jelenlegi gépek csak egy színnyomásra vannak felszerelve és ha a megrendelő több színnyomású nyomtatványt rendelt, azt rendkívül drága áron kapta meg, mert a gépet annyiszor kellett üzembe tenni, valahányszor új színt kellett a papírra nyomni.

Az új gép három színt nyom egyszerre, amit egy kögyűrűbe beillesztett három festéktégely segítségével lehet elérni. A gép ugyanannyi idő alatt, míg az egyszínnyomású gép, kiállítja a három vagy négyszínű nyomtatványt. Annál is inkább fontos ez a gép a nyomdásiparban, mert eddig a színes lenyomatokat csak hatalmas felszereléseket igénylő rotációs berendezési gépekkel lehetett előállítani, amelyek milliókat érő gépeket igényeltek. Ezzel szemben a Szabó által feltalált gép alig 350 ezer lejtbe kerül és éppoly használható, mint a most használatos kis Victoria gépek.

Az új gép egyik meglepően érdekes képessége az, hogy a különböző domborvinyvetéket több színben és művészi domborítással tudja elkészíteni, ugyancsak a különböző, kis dobozokban árusítható cikkeik számára apró dobozokat

és tégelyeket is több színben nyomhat. A találmány értékére jellemző, hogy a R. Hoe et Comp. newyorki gépgyár azonnal hajójegyet és beutazási engedélyt küldött Szabónak, hogy a találmánnyal Newyorkba utazzon és jelen legyen az első gép elkészítési munkálataiál. Az amerikai szabadalmi hivatal remek kiállításban, pergamentpapírra nyomva adta ki a Szabó által beküldött rajzokat és a gép leírását. Szabó a napokban utazik Amerikába, hogy találmányát értékesítse.

— Távozik a magyar kereskedelmi miniszter. Budapestről jelentik: Politikai körökben még mindig Hermann Miksa kereskedelmi miniszter közeli távozásáról beszélnek és utódjául Bud János gazdasági minisztert kombinálják.

— Tánadják a francia kormányt a növekvő drágaság miatt. Párisból jelentik: A lapok az egyre növekvő drágasággal foglalkoznak. Az Intrasigeant szerint az indexszám 600.02, ami megközelíti az 1926-iki 628-as indexszámot, amikor tudvalevőleg a francia frank mélypontját érte el. A baloldali lapok a kormányt támadják a drágulással kapcsolatban és példákat hoznak fel arra, hogy a kormány nem tud és nem akar fellépni az élelmiszertermelő szövetkezetekkel és részvény társaságokkal szemben.

Uj könyvek (Szépirodalom)

Arlen: Új szerelmek	ára 204 lei
Benedek Marcell: Hamlet tanár ur	108
Anet Claude: A tulsó parton	153
Cherbuliez: Holdenis Meta	102
Delmont: Város a tenger alatt	190
Dekobra: Guruló Vénusz	136
Erdős René: Pandya György ifjusága	204
Roland Dorgeles: A szent Louis Hemon: Az ökölvívó	136
Locke: Uri csavargó	170
Mathersy Helén (Jón a rozson á" szerzője): Győzelmes Vénusz	25
Courths Mahler: Szind Dóra	68
Oppenheim: Kalandorok és milliárdosok	25
Romain Rolland: Mahatma Gandhi	102
Sásdi Sándor: Hanna nagy utja	119
Sardou Victoria: Teodora	102
Strindberg: Az apa; Pajtások; Julia kisasszony	156
Wassermann: A lángész	255

Uj utakon

Markovics Rodion: Szibériai garizon	ára 160 lei
Paleologue: Eugeniacsászáró vallomásai	160
Benoit: Szerelmes elleneségek	160

Szép Ernő: Jó nő (Legújabb költemények). Ára 102 lei.

Dosztojevszkij özvegyének emlékiratai

A legérdekesebb regénnyel vetteknek ezek az íráskok, amelyekben a nagy orosz író felesége feltárja előtünk Dosztojevszkij mindennapi életét, írói műhelyét és mindent, ami a költő rajongóit érdekelt. Ára két kötetben 408 lei.

Wallace: Erőszak	ára 221 lei
Wallace: A diétetás gonosztevő	153
Wallace: A halál angyala	163

Gárdonyi Géza műveinek gyűjteményes kiadása:

Dávidkáné	ára 136 lei
Falusi verebek	136
Pöbolyék	136
Bor	102
Fehér Anna	102

Palle: 44 nap alatt a föld körül. (Egy cserkesztui utazása). Ára 136 lei.

Népszerű tudományos művek:

Mi a rádió	ára 20 lei
Renan: Evangelium	289
"A keresztény egyház	272

Mencken: A nők védelmében. (Házasság, szerelem stb. előítéletmentes vizsgálása ez a sziporkázóan ötletes könyv). Ára fizve 149, kötve 204 lei.

Raul France: Az örök erdő. (Vonzó erdei séták kapcsán az ember és társadalom örök problémáját vizsgálja meg a világhírű tudós). Ára 170 lei.

Molnár Antal legújabb zenekönyvei: Zenekultúra — ára 187 lei
Jazz-band — 119

Schüldof: Spanyol nyelvtan	ára 272 lei
Lingua: Spanyol-magyar szótár	122
Complett spanyol szótár	272

Kaphatók az Uj Kelet könyvtárában.

A franciaországi telepítések ügye a Kamara előtt

Megszavazták a fogháztörvény módosító javaslatát

[Bucureszt-Bukarest, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.] A kamarában Clopotea a közoktatásiügyi miniszterhez intézett kérdést Braniste Valer hátramaradt műveinek kiadásáról, majd a pénzügyminiszterhez fordul az adókövetőbizottság működéséről levele szövegét.
Caraușu a besszarábiai egészségügyi szolgálat hiányosságait panaszolja.
Banu képviselő a belügyminiszterrel felvilágosítást kér egyes prefekturák hirtelménye ellen, amely kivándorlásra csábít Franciaországba.
Joaniteșcu miniszter megígérte, hogy megvizsgálja az ügyet.
R. Joaniteșcu a CFR adminisztrációja ügyében interpellál és sürgős választ kér.

Stanescu az ilfovi községi választásokat teszi szóvá, amelyeket husvét ünnepe tüntet ki.
Joaniteșcu államtitkár kijelenti, hogy tévedés történt.
Madgaru ipar- és kereskedelmi miniszter benyújtja a kommercializációs törvényjavaslatot.
Iunian igazságügyminiszter kéri a napirend megváltoztatását és 3 kisebb igazságügyi javaslat letárgyalását.
A kamara ehhez hozzájárul.
Stan képviselő felolvasta a háboruban elhunyt holtá nyilvánításáról szóló törvényjavaslatát, amelyet 105 szavazattal elfogadtak.

Azután a bírói szervezeti törvény módosítása került sorra, amelyet 103 szavazattal szavaztak meg, majd a fogháztörvény módosítójavaslatát, amelyet szintén megszavaztak.
Zorica a csendőrség újjászervezéséről szóló javaslatához szólal fel és megállapítja, hogy a csendőrség eddig nem volt egyéb, mint a liberálisok és Averescu eszköze, amelytől még Jorga is szenvedett.
Jorga: Nem szenvedtem, de láttam.
P. Joaniteșcu közli, hogy a kamara éjleli ülését is fog tartani.
Jorga tiltakozik ez ellen.
Az ülés folyik.

szellemhez. A zsidó népi büszkeségre csak azok tarthatnak igényt, akik megőrizték a népi sajátosságot. Minden büszkeség, amely nem ezen alapul, egyenlő volna a ludaknak abból származó büszkeségével, hogy őseik megmentették Rómát.

A második könyv

Azután következik a második könyv. A gólusz-élet könyve, amely azzal kezdődik: Ten li javneh vechachamecha. Itt esküdünk meg hűnek maradni a Jákob szelleméhez. És hogyan maradt hű a zsidó nép ehhez a szellemhez? Nem az elnyomatásban. Elnyomatásban, ketrecbe bezárva nem nagy dolog hűnek maradni. De nehez hűnek maradni a szabadság periódusában. Ilyenkor tesz bizonyosságot a nép a létjogosultságáról. Juda Halévi korában Spanyolországban nem vette körül gyűlöletet a zsidó népet. És mégis: „Mit ér nekem a boldogság, ha Ciont pusztulásban tudom?” — dajolja a költő. És csak ilyen periódusban volt tulajdonképeni élete a népek, élete, amely meg is maradt elevennek. Ki tud ennek a kornak az asszimilációsáról? Nekik nem volt nevük, nem volt álmuk, így nem maradtott életük sem. Meghaltak, mert meg akartak halni. Megölték magukat és mi nem találjuk meg többé őket. Így fognak elmulni a mai asszimilációsok is. De a Juda Halevik ma is élnek.

Volt a zsidóságnak Hollandiában egy fia, aki hű volt a zsidóság ősi szelleméhez: Spinoza. Ha ki is közösitették, ő volt az, aki a zsidó szellemet kifejezésre juttatta a természet feloldásával. Mió kol kol haarec kövodo — mondja Jesajah. Ezt eddig úgy fordították: Telve az egész világ Isten dicsőségével. De úgy vélem, a helyes fordítás ez: A világ telje Isten dicsősége. Azonosak egymással. Így formulázta ezt még Spinoza is a filozófiai rendszerében. És így hitte ezt Rabbénu Baal Sem Tov is, aki nem volt tudós, de Istent érezte a lelkében és hirdette a népben.

A harmadik könyv

Egész gólusz-életünk nem volt más, mint a hűség teljesítése. De azután egy borzalmas óra következett: a második könyv befejezése. A gyilkosságok, rablások, embermészárlások, amelyekben mi is bűnrészesek voltunk. Hazudtunk és öltünk és serkit nem ért a büntetés súlyosabbán, mint a zsidó népet. Pogromok dultak, pusztulásnak indult a népünk. De nem adtuk fel a hűséget. Megkezdtek a harmadik könyv írását. Leirtuk az első betűket a koloniákban, ott ahol Jákob létrája állott. És méltósággal és büszkeséggel kell tovább vészesük a tolat, amelyet átveszünk a reszkető kézbe. A harmadik könyvnek méltónak kell lennie a két előzőhöz. Adva van a lehetőség, hogy ne haljunk meg, hogy ne öljük meg saját magunkat és a zsidó nép hű fog maradni szelleméhez.

Az előadót a közönség mindvégig észült figyelemmel hallgatta és meleg ünneplésben részesítette. Dr. Olswanger a keddi déli expressz Londonba utazott.

Dr. Immanuel Olswanger előadást tartott Kolozsváron a zsidó nép három könyvéről

(Cluj-Kolozsvár, március 12. Az Uj Kelet tud.) Vasárnap számunkban jelezük, hogy dr. Immanuel Olswanger a kiváló tudós és a zsidó ideológia művésze megszólaltatója az Ezra főiskola hallgatók és intellektuelek egyesületének meghívására Kolozsvárra érkezett.
Dr. Olswanger hétfőn délben, a bukaresti expressz érkezett meg. A pályaudvaron a Brith Hanoar Ezra nevében dr. Hamburg József, a kolozsvári Ezra nevében Leishtmann Andor, a Wizo részéről Öhlbaum Etus, az Esperantisták Körétől pedig Herrmann Katca jelent meg az illusztris vendég üdvözlésére. Az Astoriában dr. Olswanger a Wizo küldöttsége: dr. Fischer Józsefné, dr. Goldner Mihályné és Léb Jenőné fogadták és egy külön előadás megtartására kérték fel a Wizo részére.

Dr. Olswanger délután 5 órakor a Wizo meghívott közönsége előtt tartott értékes előadást, melyhez bevezető szavakat dr. Hamburgné Becky Irén mondott.

Az Ezra által az Unitárius Kollégium dísztermében hétfőn este 9 órakor rendezett estélyen dr. Olswanger „A három könyv” címen tartott előadást. Habár a rendelkezésre állott idő rövidsége miatt az estélyt alig lehetett meghirdetni, a termet zsúfolásig megtöltö, elt közönség gyűlt össze.

Dr. Olswanger előadását dr. Hamburg József a Brit Hanoar Ezra elnöke vezette be költői szárnyalású szavakkal. Meltatta dr. Olswanger egyéniségét, a ki az igaz szónak valóban művészi hirtetője:

Olswanger beszél

Ezután dr. Olswanger emelkedett szó lárra és a közönség lelkesült óvációjának csillapultával a következőket mondotta:

— Két évvel ezelőtt láttuk egymást. Akkor az a kellemetlen feladatunk volt, hogy a Keren Hajjeszód részére pénzt kerjünk Önöktől és Önök nem akartak adni. Most nem kérek pénzt. A Keren Hajjeszód érdekében itt van dr. Wilenszky, az én öreg barátom, aki lehetővé teszi a számomra azt a luxust, hogy egy oly zsidó témáról beszéljek, amely nem áll szoros összeköttetésben a pénz felhasználásával.

— Önök bizonyára tudják már rólam, hogy én két különböző zászló alatt harcolok. Az esperantó zöld zászlaja és a cionizmus kék-fehér zászlaja alatt. Ez a két mozgalom egymást kiegészítő a számomra. Az esperanto a népek kibékítéséhez kell hogy vezessen. De ez csak akkor lesz lehetséges, ha a népek megismerik egymást a maguk sajátosságai-ban. A népek közötti békeség nem akkor fog létrejönni, ha a népek feladják sajátosságaikat, hanem akkor, ha egymást megismerve tisztelni fogják egy-

mást. Minden szolgálat a nép sajátossága érdekében, egyben szolgálat az emberiség fejlődése érdekében is. Mert a népi sajátosságot minden népnél egyazon isteni szellem különös jelentkezési formájának látom. Minél több ilyen kifejezési formát ismerünk, annál tökéletesebb az összhang. Csak annak a népnek van létjogosultsága, amely felfogja a maga sajátosság feladatát az emberiség fejlődésében. De amely nép önzésben öli ki ezeket a sajátosságokat, arra a halál vár.

Idős és örökkévalóság

Igy haltak meg nagyon gazdag népek. Felvitték a kulturális és civilizációs egy bizonyos fokára, jó modban éltek és meghaltak. Gondoljunk Assurra, Babilonra. Az archeológus fog valami érdekességet találni a maga számára, ami ezeknek a népekre emlékeztetesen, egy-egy kőzetet, egy-egy hieroglifet, de élet nem marad belőlük. Ezek a népek azért haltak meg, mert nem az örökkévalóságban, hanem az időben éltek. A mindennapi meghal, de az, ami örökkévaló, él ma is. Az antik népek közül csak egy nép van, amely él ma is: Izrael népe. Izrael nem halhatott, nem halt meg, mert tudatában volt speciális feladatának. Izrael már népi keletkezésekor kultúrnépektől volt ugyan körülveve, de ezek az ugynevezett kultúr népek is alapjában véve barbár népek voltak, amelyeknél a pusztítás a megsemmisítés volt az icőség. E népek középette, amelyeknek bizonyos istenfogalmuk is volt, állott a fiatal Izrael és az isteni kinyilatkoztatás magasságában hirdette: Szeresd felebarátodat, mint tennmagadat! — Adj vizet szomjazó ellenségednek! Ime, ez az első foka a még gyenge nép törvényhozásának az erősek tengerében. Mert Izraelnek fogalma volt az emberi élet nagyságáról.

A gyermek Izrael álma

— Izrael története nem egy személy, nem egy nemzeti hős életének történetével kezdődik, hanem a világ teremtésével. Az ember egy alkotó eleme, produkuma a természetnek és ezért a történelem a természet teremtésének történetével kezdődik. Innen kezd Izrael a gondolatmenetét kifejleszteni és innen csak emelkedni lehetett, nem pedig visszaesni. Így a zsidó nép istenfogalma is teljesen más, mint a többi antik népek istenfogalma. Míg a többi antik népek istene egy meghatározott helyen volt, a fellegek között trónolt, addig Izrael számára Isten a mintakép volt, mert mondatott: Legyetek jámborok és igazságosak, mert Isten, a ti Uratok, igazságos. Adva van az ember számára, hogy éppoly tökéletes legyen, amint Istenét elképzeli. A különbség nem a kvantitás-

ban van, hanem a minőségben. Ugyanabból az elemekből vagyunk teremtve, a melyből Isten: a fényből. Ime ez volt Izrael bölcsőgondolata, a gyermek Izrael álma.

A modern tudomány szerint az álom nyújt felvilágosítást az emberi lélek lényegéről, mert az ember saját magából álmodik, nem rajta kívüli életből. Így van ez a nép álmával is. De nemcsak az álomban lehet az embert és a népet megismerni, hanem abban is, ahogy elmondja az álmát. Emlékezzünk Jákob álmára, aki a pusztában leheveredve egy létrát lát, amelyen angyalok emelkednek az égbe és szállnak le. És a létra csúcsán egy hatalmas fény. És Jákob hallja a szózatot: A föld, amelyet ez a fény bevilágít, a te ivadékaid lesz. Ez az első könyv a nép gyermekkorából a nép álmáról.

A népi büszkeség forrása

De ugyanez a kor kifejezésre jut a nép költészetében és a népi filozófiájában is. Nem azért leit Dávid népszerű, hogy háborukat vezetett és hogy Góliátot legyőzte, hanem azért mert a zsoldárokat énekelte. *Borchi nafsí et adonaj!* Van-e ennél a zsoldárnál szebb költemény az egész világotudományban? A természet olyan nagy és csodálatosan szép és ennek a része vagyok én, — ezért áldd lelkem, istenemet! A pásztorfiu éneke ez. Ha ma nagy szellemi vezérek térdre hullnak és utánadadogják a pásztorfiu dalát, ugy szent büszkeséggel tölt el bennünket, hogy mi vagyunk ennek a pásztorfiunak az ivadéka. De csak akkor lehetünk büszkék, ha hűek is maradunk a

Szerezzen örömet gyermekének!

Rendelje meg a legterjedtebb zsidó ifjusági folyóiratot, a

Remény-t

megjelenik egyszer havonta.

Tartalmaz mesét, regényt, szindarabot, verset. Cserkész és rejtvényrovat.

Előfizetési ára:

egy évre 240 lej
egy fél évre 130 lej.

Előjegyzések csak az Uj Kelet könyvosztálya útján eszközölhetők. Kérjen mutatványszámot 10 lej értékű levélbélyeg ellenében.

HIRDESSZEN AZ UJ KELET-ben

március 13.

Yvek
(om)

ára 204 lei

108

153

102

190

136

204

187

136

170

25

68

25

102

119

102

156

255

kon

ára 160 lei

160

160

újabb költő
22 lei.

özvegyé-
ratal

regényvel ve-
amelyekben
sége feltárja
mindennapi
és mindent,
érdekelhet.
408 lei.

ára 221 lei

153

163

a műveinek
dása:

ára 136 lei

136

136

102

102

föld körül.
Ára 136 lei.

is művek:

ára 20 lei

289

272

pen. (Házás-
tételmentes
zónán ötletes
ötve 204 lei.
dd. (Vonzó
ember és
ját világítja
Ára 170 lei.

enekönyvei:
ára 187 lei

119

ára 272 lei

122

272

tkönyv-

SELECT-MOZGÓ

Nagy sikerrel folytatja

Emil Jannings

bemutatóját

Utolsó parancs

szuperprodukcióban.

Mo opol Imperatorfilm.

Paramount produkció.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánorsági
szakszervezetek napilapja.

Főszerkesztő: Dr. Ma ton Ernő.

Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.

Bukaresti szerkesztőség: Kusziner Rezső,

Str. Carol 81.

Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.Kolozsvári hirdetőink
figyelmébeLapunk részére a kolozsvári piacon
hirdetési kötések létesítésével a mai
naptól kezdve kizárólagos joggal a

RUDOLF MOSSE RÉSZV.-TÁRS.

Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-
ucca) 37. Telefon: 4-13 és

LLOYD EXPRESS

Str. Gelu 20. sz. — Telefon: 14-55.
helybeli hirdetési irodákat bízunk meg.
Kiadóhivatalunk közvetlenül, ehhez ké-
pest, a mai naptól kezdve, csak apró-
hirdetéseket és 3 megjelenésnél nem
többre szóló alkalmi hirdetéseket vesz
fel. Kérjük tehát hirdetőinket, szives-
kedjenek minden újítás ügyében tel-
jes bizalommal a két megbízott hirde-
tési iroda valamelyikéhez fordulni. (A
Lloyd Express utján feladhatók hirde-
tések a dr. Sámuel Jenő divatruházá-
ban. Calea Regele Ferdinand (v. Wes-
selényi-u.) 3. és Gárdi fényképész mű-
termében, Főter 3 szám is.)— **Olvadás állt be a Duna román
szakaszán is.** Bécsből jelentik: A táv-
irati iroda bukaresti tudósítójának köz-
lése szerint a jégzajlás a Duna román
szakaszán is megindult. Helyenkint az
olvadás rendkívül gyorsan megy vég-
be, úgy hogy a lefolyást nemtaláló víz
tömegek áradást okoztak. Ugyaneb-
ből a forrásból közlik azt a hírt is,
hogy Bukarestben az influenzajárvány
olyan méreteket öltött, hogy hatását
erősen érezteti a társadalmi, politikai
és üzleti életben, ugyszintén a közszol-
gálatban. A fővárosi posta és táviró-
szolgálatban állók csaknem fele in-
fluenza és nem láthatja el szolgálatát.Schellack-ban, mindenféle
minőségben, Románia legjobb eszterési forrás,

Ullmann József és Fia

festék és vegyárú import ORADEA.

— **A budapesti rendőrség szabadráb-
ra helyezte két letartóztatott jugo-
szláv állampolgárt.** Budapestről jelen-
tik: A főkapitányság ma szabadrábra
helyezte Janesikovic György és Kar-
dos Andor jugoszláviai illetőségű föld-
bírtokosokat, akiket az a gyanu ter-
helt, hogy a jugoszláv állam kárára,
kötvényhamisítást akartak elkövetni.
A rendőrség a szabadrábra helyező
végzést azzal indokolja, hogy nevezet-
tek nem követték el a büncselekményt
csak megkísérelték.Egy francia tudós Délamerikában új fajtájú
emberszabásu majmot fedezett fel,mely átmenetet képez az ember és az eddigi
emberszabásu majmok közöttPáris, március 12. A természettudo-
mányi akadémia ülésén Bruiller pro-
fesszor bejelentette, hogy értesítést ka-
pott a Délamerikában kutató Loss ta-
nártól, hogy a Marakairibo-tó környékén
új emberszabásu majmfajra talált, mely-
nek intelligens arckifejezése van és külső
megjelenésével is minden eddigi ismert
emberszabásu majomnál jobban hasonlít
az emberre. A tanár ezután az állatról
több fényképfelvételt készített. A beje-lentés annál nagyobb feltűnést keltett a
tudományos lárságban, mert eddig Dél-
amerikából embermajmok nem voltak
ismeretesek s nem lehetett kielégítő ma-
gyarázatot találni az indiánok paleolit-
koru majcmrajzaira. Loss tanár felfede-
zése most megmagyarázza a rejtélyt.
Tudományos körökben rendkívül érdek-
lődéssel tekintenek az új faj felé, amely
átmenetet képez a többi embermajmok és
az ember között.— **Ötven éve, hogy Szegedet árviz
pusztította el.** Budapestről jelentik: Ma
volt ötven éve, hogy Szegedet az ár-
viz elpusztította. Ma éjjel 1 óraker ha-
rangzúgás jelezte a kegyeletos emlék-
ünnepe kezdetét. Dél előtt 10 óraker em-
lékező istentisztelet volt város-
szerte, köztük a fogadalmi templom-
ban Glattfelder Gyula püspök nagy
papi segédlettel mondott misét. A mi-
sén megjelent Klebelsberg Kuno kul-
tusztisztviselő is. Délben a városi kép-
viselőtestület tartott diszközgyűlést, a
melyen Gál Endre dr. nyug. városi ta-
nácsos, az árviz tanuja mondott emlék-
beszédet. Délután megtartották a Du-
gonics-társaság emlékünnepeit.

Az influenzajárvány

fertőz,

a valódi

DIANA sésborszesz

megóv.

— **Kilakoltat a Vatikán.** Rómából je-
lentik. Nyolcvan családot, kiknek la-
kásai a vatikáni állam területére es-
nek, ma kiköltöztették a lakásokból és
Roma kormányzója más lakásokat
utalt ki részükre a Citta del Vaticano
területén kívül.— **Eljegyzés.** Péterfy Duci és dr. Pol-
latsék Sándor (Arad) jegyesek. Mun-
den külön értesítés helyett.— **Újabb kizárások lesznek a tót nép
pártból.** Prágából jelentik: A Vecerny
List közlése szerint Juriga és Toma-
nek kizárásával nem ért véget a tót
néppárt külön utakon járó képviselői-
nek szelektálása. Legközelebb a párt
Kubis képviselőt fogja kizárni, mert ma
gánélete nem felel meg a párt szelle-
mének. Hlinka kijelentése szerint a
pártból még további képviselői kizá-
rások várhatók, mert rendet akarnak
teremteni.— **Bajor Gizi férjhez ment.** Budapest
ról jelentik: Bajor Gizit, a magyar Nem-
zeti Színház örökös tagja, ma házasa-
ságra lépett dr. Paupera Ferenc kép-
viselővel, a Földhitelbank elnökével.— **GYÖNGECSONTU, FELŐDÉSBE**
ELMARADT gyermekeknek, gyöngye fel-
nőtteknek csukamájolaj helyett élvezet-
es esemege a porálatku Jemall.— **Május 29-én tartják az angol választá-
sokat.** Párisból jelentik: A „Matin” lon-
doni tudósítójának közlése szerint az
angol választásokat május 29-én tartják.
Az angol alsóházat pünkösdkor osztják fel.— **A berlini Akadémia visszaküldte
a francia tudományos Akadémia klad-
ványait.** Párisból jelentik: A Havas táv-
irati iroda közlése szerint a francia tu-
dományos Akadémia fel akarta venni a
berlini akadémiaival, a háboru óta meg-
szakadt tudományos összeköttetést és
ezokból az utóbbi időben megjelent köz-
leményeit, jelentéseit és kiadványait
megküldötte a birodalmi fővárosba a
német tudományos akadémiaának. A
berlini akadémia a küldeményeket nem
fogadta el, hanem visszaküldte Pá-
risba.— **Bestiális feleségkínzásért tartó-
ztattak le egy linzi férfit.** Bécsből jelen-
tik: Linzi jelentés szerint házastársan
elkövetett gyilkosság kísérlete miatt
letartóztatták Langraf Józsefet, aki a
mint most a tanuk vallomásából be-
igazolást nyert, többször felesége
életére tört. Langraf kétizben is rá fog-
ta vadászfegyverét az asszonyra és rá
is lött. Az asszony annakidején a kar-
ján meg is sebesült. Más alkalmakkor
rágyújtotta a házat az asszonyra, aki
súlyos égési sebekkel borítva tudott ki-
menekülni az égő házból. Langraf őri-
zetbevétele a szomszédok feljelentésé-
re történt, akik már nem nézhették a
bestiális ember asszonykínzását.— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük új
letfeleinket és a hozzánk gépmunkák-
ra járó asztalos mester urakat, hogy
üzemünket tovább folytatjuk és bizto-
sítjuk t. üzletfeleinket a legpontosabb
és legszolidabb kiszolgálásról, valamint
a gépdíjak legméltányosabb elszámolá-
sáról. Özv. Antal Ernőné és gyermekei.— **Vasuti katasztrófa Franciaországban.**
Párisból jelentik: Perpignani jelentés
szerint az állomás közelében két személy
vonat összeütközött. A karambolnak az
első hírek szerint tizenkét sebesültje van.— **Felhős időjárás várható.** Budapestről
jelentik: A meteorológiai intézet időjá-
rásprognózisa szerint részben felhős idő-
járás várható egyjeli fagygal. A hőmérséklet
Budapesten ma délben plus 4 fok Celsius.— **Véres tüntetések Lembergben egy
ukrán terrorista temetésén.** Lembergől
jelentik: A lebergi rendőrök két nap
előtt lelőttek egy ukrán terrorista,
aki egy bankszolgáltól elrabolta pén-
zestáskáját és menekülni akart. A le-
lőtt terrorista temetése, mely tegnap
folyt le. újabb véres összeütközés-
re adott alkalmat. A temetésen ugyanis
öt száz ukrán diák tüntetett a hatóság-
ok ellen. Közben a tüntetők összeütköz-
tek a rendőrséggel, mely tüzet
adott. Azeredmény huszonkét, többé-
kevésbé súlyos sebesülés volt. A rend-
őrök ezenkívül még tizenhét ukrán diá-
kot letartóztattak.— **Franciaországban minden csecsemőt
beoltanak tuberkolózis ellen.** Párisból je-
lentik: A közegészségügyi minisztérium
utasította a hatóságokat és a hatósági
orvosokat, hogy az újszülötteket tíz nap-
pal a születésük után a szájukon át be-
kell oltani egy újfajta antituberkulotikus
szérummal, amelyet a francia orvosi
szakirodalom a B. T. C. betűkkel jelöl.
A szérumot a közegészségügyi minisz-
térium bocsátja a hatóságok rendelkezé-
sére. Az oltás kötelezettsége általános
jellegű.— **A hatalmak nem emelnek kifogást
a tengeri leszerelési konferencia öss-
zehívása ellen.** Párisból jelentik: Az
Oeuvre genfi tudósítójának közlése
szerint egyik hatalom sem emel komo-
lyabb kifogást a június tizenötödikére
összehívott tengeri leszerelési előtte
kezel magartása ellen. A genfi lapok
valószínűnek tartják, hogy sikerülni
fog megegyezni a tengeri fegyverke-
zés korlátozása tekintetében.— **Vörösmarthy Margit gyilkosát jog
erősen halálra ítélték.** Brinnből jelen-
tik. A legfelsőbb törvényszék helyben
hagyta Vörösmarthy Margit gyilkosai
nak büntetését. Mihalkó összes sem-
miségi panaszait elutasították és csak
Klepetár büntetését módosították át su-
lyos börtön helyett fegyházra. Az el-
ítéltek jogerős büntetése ezek szerint
Mihalkó halál, Klepetár életfogytiglani
fegyház, Sikorszki tizenötévi fegyház.

Purimra -- Zsidó zene

Engel: 50 Smiroth P'ladim (kisérlet nélkül) — — — — —	75
Engel: 50 Smiroth P'ladim (zongora-kísérettel) 1. füzet, 6 ének —	97
Ebből egyes dalok: Moide anih, Elijah hanavi, L'pol ra'am, Bad schal'm scehe, Likrath schabath, B'mozae schabath — egyenként	50
Engel: 5 Schirej am (5 népdal) —	150
Ebből egyes dalok: Ani hadal, Schnia, Klip-klap — — — — —	39
Ahawath rajah, Hen hu — — — — —	51
Engel: Jaldej Sadeh, Feldkinder, 6 ének, 1. rész — — — — —	115
Ebből egyes dalok: Jaldej-Sadeh, Nigun, Ba, ba chawer és Zis'im; Schirath ge'cien — — — — —	39
Engel: Jaldej-Sadeh II. f 5 dal —	102
Ebből egyes dalok: Gama Jim; Shira Chadescha; Kol haorlogin, Par rar Kajitz — — — — —	48
Engel: Hymnen Iamschorer, Hymnus an den Dichter — — — — —	58
Ssamisiki: El jiwne hagallil. Négy-szólamu — — — — —	48
— Ani hadal. Ja, arm bin ich. Négy-szólamu	48
Kaplan: Numah ferach. Zongora-kísérettel — — — — —	48
Engel: Kinderlieder II. füzet — — — — —	150
Ebből egyes dalok: Hatapuach, Schewuotk, Purim, Maasch a Galdstein: „Ruth, Boas”. Zongora ének — — — — —	48
Engel: Jüdische Volkslieder IV. köt. Ebből egyes dalok: Imah Hatodi, Haadam, Mischenolad, Seh ruach rach, Oj nechomele, Och ach Bejamenu — — — — —	90
Engel: Jüdische Volkslieder IV. köt. Ebből egyes dalok: Imah Hatodi, Haadam, Mischenolad, Seh ruach rach, Oj nechomele, Och ach Bejamenu — — — — —	180
Dalok Tschernichowski versekre: Engel: Omrim jeschua Arez — — — — —	58
— Schoschanath Plom — — — — —	58
— Wajhi Bajeschurun Melech — — — — —	78
Almann Ajeich. Zong., hegedű, ének — — — — —	126
— Hachnisini. Zongorakísérettel	102

Zongora-darabok

Engel: Jüd Volkweisenkranz. 2 és 4 kézre — — — — —	190
— Öt zongoradarab — — — — —	150
Ebből egyes darabok — — — — —	48
Kopit: Freilachs — — — — —	58
Milner: Beim Rebben zu Melave-Malke — — — — —	102
Rosowsky: Poem — — — — —	115
Aisberg: Hebräische Rapsodie — — — — —	100
Haukwah — — — — —	39

Kaphatók az

„UJ KELET” könyvosztályában
utánvételt vagy a pénz előzetes beku-
dése mellett.Az a P
Budai ki
szagos M
március 2
lez, euró
váltott ki
hogy az E
figyelme
kiallítás f
széles kör
dekeségü
a gazdala
akiknek
alkozásu
táson min
birhat. E
Erdély tar
dult és re
tas megte
Az utaz
éklésekk
sége egésHol kap
mennyre j
gyar hal
viammen
utalagosan
harmadik
Szövetség
Uj Kelet
ványt, am
portókölts
kiadóhivaMájus 5
delma és
hivatalos
tanács del
és iparkar
máris bizo
lásról és az
lasztásról
telmében
kedelmi é
csait meg
rületén. It
Cerkéz, a
bizottság
dását.Rövides
röleumár
pénzügy
a pekróie
dől bizo
helyet f
képviselőZürich
Newy on
London
Páris
Miano
Prága
Budape
Belgrad
Bukare
Varsó
Bécs
Berlin

A muzsikus ember

Írta: Salom Aléchem. — Szabó Imre fordítása

— Nem tudom.
 — De hol találkozhattunk mégis?
 — Csak este.
 — Hol?
 — A Monaszterszki-utcában.
 — Mikor?
 — Szombaton este. Jöhet a kert felől is.
 — Nem tudok, nem akarok.
 — De jönnie kell, Ruchele, nagyon kérem magát, csak egy pillanatra, de jöjjön oda... várni fogom magát... szombat este.
 — Nem jövök!
 — Jönni fog, Ruchele, igenis jönni fog!
 — Nohát leányom, szölt Dvose Malke Ruchele felé fordulva — megünn hazá. Megvettem a korallokat tizenhárom rubelért. Nem is hittem, Freidel, hogy maga olyan jól tud eladni.

— Dvose Malke, nem tesz semmit látom maga is jól érti az alkudozást Isten áldja meg, viselje egészséggel. Jó napot kívánok!
 Amikor elmentek, Freidel így szól Stempenyuhoz:
 — Hogy mankón járjon világeletében ez az öreg asszony. Ugy megizzasztott ezzel a gyönggyel, hogy bizonyára belebetegszem. És a menyé, ez a fehér borju, csak ült és hallgatott. A korrállok, mondhatom, ugy illenek a nyakára, mint ivregyöngyök a disznó nyakán.

Amikor Ruchele hazament, Elzik Naftálnak megmutatták a gyöngyöket és megkérdezték tőle, tetszenek-e a korallok. Elzik Naftáli alaposan megnézte a gyöngyöket, mint egy szakértő, megdörzsölte az orrát és megkérdezte:
 — Mit fizetettek érte? Mennyit?
 — Ha igazi kereskedő vagy, akkor találd ki — szölt Dvose Malke és nevetett.
 — Igazán nem tudom, drágán vetted-e, vagy olcsón.
 — Bolond ember, hiszen mondom neked, hogy olcsón vettem, olyan olcsón, mint egy tolvajtól. Mondhatom, rekedtre beszéltem magam ezzel a muzsikussal, aki ugy alkudozik, mint egy kofaasszony... És milyen szája van. Kénkö és szurok ömlik belőle, ha egy vevővel beszél... De miért hallgatsz, Elzik Naftáli? Mutasd már meg, hogy mit tudsz és mond meg, mennyibe kerülhettek ezek a korallok?

— Hogy mibe kerülhettek, — felelt Elzik Naftáli és megfogta a szakállát. A korallok kerülhettek... várjál csak egy kicsit, pontosan szeretném megmondani, te azt mondtad, olcsón vetted őket. Nos, olcsón vetted, megkaptad hat és félrubelért, de megérnek hetet.
 — Bolond ember, pattant fel Dvose Malke olyan hangon, hogy Elzik Naftáli megijedt. Lófejű ostoba ember, hatókor! Ilyen korallokat akar venni hat és fél rubelért! Meg vagy bolondulva? És hol vannak a szemeid? Nézd csak meg jól még egyszer, te futóbolond.

Kezeinél fogta Ruchelét és odavitte apósához. Felemelte a fejét, hogy jobban megnézhesse a korallokat. Elzik Naftáli, akit feleségének beszéde megijesztett, megint csak megvakarta orrát, hunyított szemével és hallgatott. Ebben a pillanatban egy „új bectis” jött, Majse Mendel. Sokkal hosszabb ideig mustárgatta a korrálokat, mint

apja, minden darabot külön megnézett. Es végül kimondta a szentenciát, hogy a gyöngy megér három rubelt. Az ilyen pofonra Dvose Malke nem volt elkészülve.
 — Szép kis kereskedő! — rivalt rá. Epen annyit ért ehhez, mint apja. Miért három rubel? Talán még annál is olcsóbb?
 — Többet igazán nem ér, anyám. Ezt elhitheted nekem. Láttam én már korallokat, nagyon jó, nagyon finom korallokat...

— Apa, anya és fiu egész nap a korallok fölött veszekedtek. Dvose Malke szidta a muzsikus feleségét, aki megmérészelte csálni őt, de mégis az volt a véltménye, hogy mindennek oka a vén nyúlye, aki nem ért a korallokhoz és hat és fél rubelre taksálta azokat.
 Ruchele utálta ezt az egész jelenetet és mindazt, ami körülötte zajlott. Skatulyába zárta a korallokat azzal a szírd elhatározással, hogy soha az életben nem teszi azokat magára. Különben bosszantotta, hogy Mose Mendel helyett, hogy anyjával veszekedik, hozzálépne és azzal vágná elejét minden további differenciáknak, hogy odajön hozzá, nyakára akasztja a fűzért és azt mondaná: „Viseld egészséggel!”
 Közben beesteledett. Mose Mendel a bét hamdrasba sietett, hogy részt vegyen egy talmudi traktátus befejezésének öröme rendezett lakomán, a „szijumon”. Ejjélig ott maradt.

Ruchele nagyon nyugtalanul töltötte az estét. Lázás pirosság borította arcát, fejében nehéz malomkövek kavargtak, füle zugott... Vacsoráját anyósa minden unszólása ellenére éntetlenül hagyta. Hálószobájába ment, ledült és szemeiből forró könnyek patakzottak. Ruchele sirt. Kimondhatatlanul szenvedett anyósa mérhetetlenül nagy szeretete és férjének közömbössége alatt. Mi szerepe volt férje életében? Mi haszna volt abból, hogy jó volt hozzá, hí volt, magylelkű és szép? ... És ránehezdedtek az utolsó napok izgalma. O mennyit kellett. Stempenyu miatt szenvednie

Ime, a jámbor Ruchele, aki soha hajszálynit sem hajlott el a jó zsidó szokásoktól, aki népének és vallásának legengedelmesebb gyermeke volt, a férjes asszony ime itt ül és egy „idegenre” gondol, leveleket kap tőle, találkákban állapodik meg vele és még csak lelkiismeretfurdalása sincs.
 Sőt ehhez az idegenhez napról-napra nagyobb vonzalmat érez...
 Hallani akarja hegedűjátékát és bele akar tekinteni a fekete szemébe...
 Ruchele kezei közé vette fejét, hallotta halántékának kalapálását, hallotta szive dobogását... A féltékenység érzete ébredt föl benne. Visszagondolt Chaje Ettel és Benjamin szerelmi történetére és testén átvonaglott egy hideg hullám... Fölemelte fejét a takaró alól és ismert hangok nyomultak a fülébe, egy ismert hegedű hangjai.

Eleinte azt hitte, valami káprázattal van dolga, de a hangok egyre erősödtek, a zene mind közelebb jött. Most már pontosan hallotta az indulót, melylyel a muzsikuskok lakodalmakkor haza szokták kísérni a rokonságot. Ruchele tisztán fölismerte, hogy nem

lehet más csak Stempenyu, aki a vonót huzza. Bizonyára — gondolta — Stempenyu kísérte a rokonságot bandájával együtt hazafelé. Vajjon, hogyan került ide? Ebben az utcában ma nem volt lakodalom, nem voltak rokonok. Mit teltsen hát a zene? De az ütemek egyre közeledtek, a dobpergés erősödött és Stempenyu hegedűje elomlott gazdag, édes melódikus hangokban...
 Ruchele kiugrot ágyából. Kinyitotta az ablakot és felső testével kihajolva rajta, bele nézett az éjszakába.
 Csodás, fölséges éjszaka volt. Ahold az éj közepén sétált, körülvéve ezer réti csillagkoszorúval. A levegő meleg volt, könnyű és friss. Egy csöpp szellő fuvallata nem érződött. A Monaszterszki-kertben a fehér juharfák egyenesen állottak, mint katonák őrhelyeiken.

A kert felől friss, üdítő fűvek illata terjengett és ebbe a fölséges esti képbe nagyon jól beleillett a szépséges Ruchele... Fehér, karcu nyakával, amelyre hullámosan omlott le puha, szőke haja, kék szemével, fénylő arcával ebben a holdvilágos éjszakában ő maga is világító pont volt...
 A muzsikuskok egyre közeledtek. Szomorut játszottak, valami halk, finom melódiát, a bánat dalát, valami gyászindulót... Stempenyu hegedűje alól ezuttal sokkal sokkal megragadóbban, sokkal szivbemarkolóbban hangzottak a hegedű dallamai. Belehatoltak a szivbe, a lélekbe... Ruchele ott állott félig meztelenül az ablaknál és hallgatott. Be akarta csukni az ablakot, vissza akart menekülni a szobába, de a hegedű hangjai mágnesként tartották vissza... Kitekintett az éjszakába és hallgatta a varázslatos hangokat... Azt hitte, már nem is a hegedű hangját hallja... mintha ő maga állana ott előtte, beszélne hozzá, sirna és könyörögne.

Ezen a csöndes, világos nyári éjszakán nemcsak Ruchele hallgatta Stempenyu melódiát, hanem a hold, a csillagok, a tiszta friss levegő, a kert sűrű fáit, az egész természet minden teremtményével egyetemben fölébredt álmból, megállott egy pillanatra és hallgatózott a hangokra, amelyek misztériumként telítették meg az egész természetet

A Monaszterszki kertben felébredtek a pacsirták, megpróbálták versenyezni a hegedűssel, a kakas azt hitte hajnalodik és kikerikrelt köszöntette Stempenyu hegedű-szavát, a távolból kutya ugatott, Dvose Malke tehene egy pillanatra abbahagyta a rágást és bögni kezdett, két kecske felemelkedett és kinyújtotta szarvát Minden feleledt a varázslatos muzsikára, ezen a csöndes, világos, nyári éjszakán

Ruchele hosszú ideig állott az ablaknál, nem tudott tovább menni. Csak állott és hallgatta a hangokat minden érzékével magába szívta a friss levegőt és a természet szépségeit, a csillagos égboltozatot és arra a nyári éjszakára gondolt, amikor mint leány ült a ház küszöbén és énekelt. Akkor nem értette a dalt, nem tudta csak a szövegét, de mélyebb értelme csak most világosodott meg előtte... Ugy érezte, mintha valami a szabadba, a szabad levegőre kényszerítené. Itt a szobában minden olyan szűk volt olyan tikkasztó és

olyan utálatos... Visszaemlékezett a szomorú dalra, amit maga is énekelt egy világos nyári éjszakán:

Beim Breg Wasser tu ich stehn
 Und kann zu dir nit kommen,
 Oj, vun weiten rufst du mich —
 Ich kann aber nit schwimmen!
 Oj, vun weiten rufst du mich,
 Ich kann aber nit schwimmen!

Milyen közel is van Stempenyu hegedűjével, hosszú hajjával, fekete lobogó szemével, amit egyre csak rá mereszt. Ugy érezte, hogy örökké mellette szeretne állni, hallgatni szeretné örökké hegedűjét és belemélyedni fekete szeméibe

(Folyt. Köv.)

Rádió műsor

Idő: közép-európai

Szerda, március 13. — Budapest 9.15 Trio hangverseny; 12.05: Gramofonhangverseny; 17.40: Cigányzene; 18.40: Rádióamatőrposta; 19.25: Olasz nyelvoktatás; 20: A Budai dalárda hangversenye; 21.30: Másfélóra könnyű zene. — Bécs 16: Hangverseny, Vita Keld közreműködésével; 20.45: Franz Schiedt est. A bécsi filharmonikusok hangversenye. — Brünn, 17.45: Margit Skoda operaénekesnő és Hans Svetska opera énekes ária- és dalszete; 19.15: Mozart Don Juan e. operájának közv. — 5 G. B. Daventry Experimental 18.30: Könnyű zene; William Frith (bariton) és Beatrice Eveline (hegedű) közreműködésével; 22.20: Táncczene. — Hamburg 16.30: Hangverseny, közreműködők: Alice Fliegl hangversenyénekesnő és Robert Walter (tenor); 19.25: Verdi: Don Carlos e. operájának közv. — Kattowitz. 16: Gramofonhangverseny. 20.30: Esti hangverseny. 22.30: Táncczene. Köln. 13.05: Déli hangverseny. 17.45: Operaáriák és duettek. 2. L. O. London. 5x Daventry. 12: Lillian, Graham (sopran) és Hugh Phelps (bassus) hangversenye. 18.45: Chopin mazurkák; 22.45: Táncczene. Prága 11.15: Gramofonhangverseny. 20: Zenekari hangverseny. Közreműködik Klímova Hajková énekesnő és Karl Hruská operaénekes. Róma. 20.45: Részletek Puccini operáiból. Stockholm. 17: Gramofonzene. 20: Gounod „omeo és Julia” e. operájának közvetítése.

Csütörtök, március 14. Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködnek: Tasnády Mária (ének), Fischer Ilona (heged. és Pázmán György (zongora). 12.05: Zongorahangverseny. Születés hírek. 16: Rádió Szabad Egyetem. 17.40: Zenekari hangverseny. 19.25: Angol nyelvoktatás. 20: Vándorbot, hegedű meg egy tarisznya nóta. V. rész. Előadja: Bodán Margit cigányzene kísérettel. 21.15: Magyar kamarazeneest. 23: Zenekari hangverseny. Bécs. 16: Hangverseny Henrlitte Schandl közreműködésével. 20.05: Bella Alten ária- és dalszete. 20.40: Szerenád-est. 5. G. B. Daventry Experimental, 16.40: Organahangverseny Jessie Cooke (sopr.) közreműködésével. 18.30: Táncczene. Frankfurt. 12.30: Gramofonhangverseny. 19.30: Smetana „Die verkaufte Braut” operájának előadása. Utána est hangverseny. Kattowitz. 17.55: Kamarazene. 20: „Magyar Imnepély” közv. Varsóból 22.30: Táncczene. 2. L. O.

SZEFKE
 Eje
 KIADÓ
 ELŐFIZ
 Ege
 Lele
 Neg
 Efy
 X év
 1929
 * 568

Conterbu
 a merész k
 hogy koru
 jelentőség
 állításának
 „Daily Chro
 lapjában a k
 ményeképp
 bontakozott
 igenis van e
 Albert Einst
 finálta: „the
 Ludwig, a l
 Einstein jele
 náus szavak
 sische Zeitu
 szellem indu
 szabadalmi b
 lendítette fel
 vényéről a f
 egy alig neh
 amely azonb
 dománynak,
 nem kapott.
 össze és teke
 rályok, szun
 tak alá ugyan
 rályok is lebu
 teme megresa
 beyben levő
 re a gondolko
 többé szilárd
 Ki ez az et
 te? Egy zsid
 gyermeke, ak
 látta meg 18
 világot. Ele
 ugyanott vég
 richbe kerül
 technikai föis
 és fizikát. Kö
 első éveiben
 zeneszerző, v
 belőle. Isten
 tött és azok
 óráiban. Ugy
 erkölcsi elmé
 szüleinél nem
 inkább zsidó
 nevű hitokta
 a hit érzését,
 már erősen f
 blémák. Külö
 tikájával fogl
 kedett relativ
 lai is erre az
 A létfennta
 tották a fiata
 me tönkreme
 költöztek. E
 német államp
 öt év svájci
 polárjogot Z
 ulmányainak
 svájci szabad
 kisérleti oszt
 Kezdődik a fo
 tészi első na